

**РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ АКТІВ У РЕГУЛЮВАННІ ВІДНОСИН У СФЕРІ
ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

Закупівля товарів, робіт, послуг за державні кошти є важливою складовою діяльності по лібералізації торгівлі у світі та відповідно потребує належного правового регулювання як на національному рівні, так і на міжнародному рівні.

Головними міжнародно-правовими актами, що врегульовують діяльність у сфері державних закупівель, є Типовий Закон ЮНСІТРАЛ щодо тендерних державних закупівель (1993 р.) та Угода про державні закупівлі Світової організації торгівлі (1994 р.), розроблена на основі Типового Закону.

Типовий Закон ЮНСІТРАЛ є зразком для країн, який вони повинні враховувати при оцінці своїх законів і практики у сфері державних закупівель та приведенні їх у відповідність із сучасними вимогами або прийняття нового законодавства у сфері закупівель, якщо таке відсутнє. Він містить процедури, спрямовані на досягнення цілей конкуренції, прозорості, справедливості та об'єктивності у процесі закупівлі. Особлива вага приділяється таким основним цілям і принципам як: максимальна економічність та ефективність закупівлі; сприяння і заохочення участі у процедурах закупівлі постачальників і підрядників; сприяння конкуренції серед постачальників і підрядників; забезпечення справедливого і рівноправного ставлення до всіх постачальників і підрядників; сприяння добросовісності, справедливості і довіри громадськості до процесу закупівлі; досягнення прозорості процедур, пов'язаних із закупівлею.

Угода про державні закупівлі Світової організації торгівлі закріпила принципи здійснення державних закупівель, які використовуються як у міжнародних економічних відносинах, так і у внутрішніх державних закупівлях. До сфери дії Угоди ввійшли державні закупівлі товарів, контракти на будівництво та надання послуг, які укладаються державними установами трьох рівнів: центральними органами державного управління, регіональними органами державного управління та державними і недержавними замовниками, що ведуть закупівлю згідно з положеннями цієї Угоди. Основні принципи угоди передбачають здійснення державних закупівель в умовах дотримання правил національного режиму і відсутності дискримінації (однакове ставлення до вітчизняних та іноземних постачальників та відсутність дискримінації у будь-яких законах, постановах, процедурах або заходах щодо державної закупівлі), здійснення закупівель на конкурсній основі із забезпеченням прозорості на кожній стадії торгів на вимогу будь-якого з постачальників.

Таким чином, Типовий Закон щодо тендерних державних закупівель ЮНСІТРАЛ та Угода про державні закупівлі Світової організації торгівлі зробили сферу державних закупівель одним із секторів глобальної економіки. Вони покликані сприяти узгодженню та уніфікації права у сфері державних закупівель, щоб усунути перешкоди для міжнародної торгівлі, викликані неадекватністю і розбіжностями в законодавстві, що регулює торгівлю.